

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w SŁUPSKU**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie
powiatu słupskiego w 2024 roku**

**Informacja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu słupskiego w 2024 roku**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi jakie winien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionym zakresie jest podejmowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej stanowią przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu profilaktycznych i naprawczych działań.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku jest włączony do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez prowadzenie:

- monitoringu jakości wody do spożycia;
- monitoringu jakości wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w pływalniach;
- systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF;
- systemu informowania o kosmetykach i substancjach chemicznych – RAPEX;
- system monitorowania i ostrzegania o dopalaczach – SMIOD;
- systemu rejestracji chorób zawodowych;
- elektroniczne rejestry chorób zakaźnych/zakażeń;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek – ESND (e-szczepionka);
- System Monitorowania Zagrożeń (SMZ);
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych – SRWE;
- Rejestr Ognisk Epidemicznych – ROE;
- Udostępnienie zasobów Ogólnopolskiego Systemu Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności – EpiBaza;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej – SEPIS;
- Ewidencja Wjazdów do Polski – EWP;
- Profi Baza.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA WYBRANYCH CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Tab. 1. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu słupskiego w latach 2023-2024

Lp.	Jednostka chorobowa		2023		2024	
			Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1	Cholera		0	0,00	0	0,00
2	Dur brzuszny		0	0,00	0	0,00
3	Dury rzekome A, B, C		0	0,00	0	0,00
4	Salmonelloza	zatrucie pokarmowe	12	12,48	19	19,73
5		posocznica	0	0,00	1	1,04
6		inne zakażenie pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
7	Czerwonka bakteryjna (szigelloza)		0	0,00	0	0,00
8	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	0	0,00	0	0,00
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	0,00	0	0,00
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	0,00	0	0,00
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	1,04	0	0,00
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	0	0,00	4	4,15
13		wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	35	36,40	32	33,23
14		inne określone - <i>Campylobacter</i>	7	7,28	1	1,04
15		nieokreślone	0	0,00	1	1,04
16	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00

17	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0,00	0	0,00
18		jadem kielbasianym (botulizm)	0	0,00	0	0,00
19		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	0	0,00	0	0,00
20		inne określone	0	0,00	0	0,00
21		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2		0	0,00	0	0,00
23	Giardioza (lamblioza)		3	3,12	3	2,89
24	Kryptosporidioza		0	0,00	0	0,00
25	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	11	11,44	22	21,18
26		wywołane przez norowirusy	18	18,72	12	11,55
27		inne określone	25	26,00	22	21,18
28		nieokreślone	21	21,84	53	51,03
29	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		24	24,96	32	33,23
30	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	56	58,24	202	194,51
31		w tym u dzieci do lat 2	19	19,76	43	41,41
32	Dżuma		0	0,00	0	0,00
33	Tularemia		0	0,00	0	0,00
34	Wąglik		0	0,00	0	0,00
35	Brucelloza: nowe zachorowania		0	0,00	0	0,00
36	Nosaczka		0	0,00	0	0,00
37	Leptospiroza		0	0,00	0	0,00
38	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	1	1,04
39	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0,00	1	1,04
40	Listerioza		1	1,04	1	1,04
41	Tęžec	ogółem	0	0,00	0	0,00
42		noworodków	0	0,00	0	0,00
43	Blonica		0	0,00	0	0,00
44	Krzusiec		1	1,04	73	70,29
45	Plonica (szkarlatyna)		205	213,18	159	153,11
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	1	1,04	0	0,00
47		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,04	0	0,00
48		posocznica	0	0,00	0	0,00
49		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	23	23,92	17	16,37
51		róża	20	20,80	15	14,44
52		zespół wstrząsu toksycznego	2	2,08	2	1,93
53		gorączka pługowa	0	0,00	0	0,00
54		inna określona i nieokreślona	1	1,04	0	0,00
55	Legionelloza	choroba legionistów	0	0,00	3	2,89
56		gorączka Pontiac	0	0,00	0	0,00
57	Kila	wrodzona i noworodków	0	0,00	0	0,00
58		wczesna	6	6,24	2	1,93
59		późna	0	0,00	0	0,00
60		inne postaci kily i kila nieokreślona	6	6,24	5	4,81
61	Rzeżączka		0	0,00	2	1,93
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie		0	0,00	0	0,00
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,04	1	1,04
64	Borelioza z Lyme		162	168,46	165	158,88
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		0	0,00	0	0,00
66	Dur wysypkowy		0	0,00	0	0,00

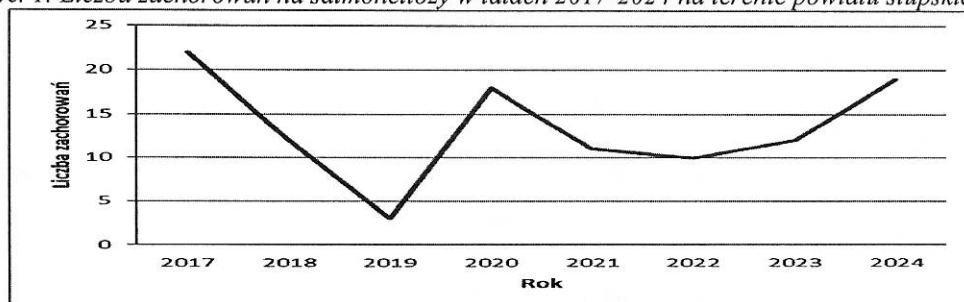
67	Gorączka Q		0	0,00	0	0,00
68	Gorączka płamista i inne riketsjozy		0	0,00	0	0,00
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem	0	0,00	0	0,00
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	0	0,00	0	0,00
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		0	0,00	0	0,00
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)	0	0,00	0	0,00
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)	0	0,00	0	0,00
74		inne i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
75	Wścieklizna		0	0,00	0	0,00
76	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		31	32,24	44	42,37
77	Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0,00	0	0,00
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	0	0,00	2	1,93
79		inne określone	0	0,00	0	0,00
80		nieokreślone	0	0,00	0	0,00
81		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	3	3,12	0	0,00
83		opryszczkowe	0	0,00	0	0,00
84		inne określone i nieokreślone	1	1,04	0	0,00
85		w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)		1	1,04	0	0,00
87	Gorączka zachodniego Nilu		0	0,00	0	0,00
88	Żółta gorączka		0	0,00	0	0,00
89	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa	0	0,00	0	0,00
90		inna określona i nieokreślona	0	0,00	0	0,00
91	Choroba wywołana przez hantawirusy		0	0,00	0	0,00
92	Ospa wietrzna		317	329,64	482	464,13
93	Ospa prawdziwa		0	0,00	0	0,00
94	Odra		0	0,00	0	0,00
95	Różyczka		0	0,00	0	0,00
96	Pryszczyca		0	0,00	0	0,00
97	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	6	5,78
98		typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
99		typu B - przewlekłe i BNO	6	6,24	7	6,74
100		typu C - ostre - ogółem	0	0,00	0	0,00
101		typu C - ostre wg definicji UE	0	0,00	0	0,00
102		typu C - przewlekłe i BNO	11	11,44	9	8,67
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0,00	1	1,04
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		4	4,16	6	5,78
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznice)		4	4,16	4	4,15
106	Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
107	Bąblowica (echinokokoza)		0	0,00	1	1,04
108	Wągrzyca (cysticerkoza)		0	0,00	0	0,00
109	Włośnica		0	0,00	0	0,00
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	19	19,76	12	11,55
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	4	4,16	2	1,93
112		posocznica	12	12,48	8	7,70
113		inna określona i nieokreślona	7	7,28	7	6,74
114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>		0	0,00	0	0,00
115	Choroba wywołana przez	ogółem	1	1,04	3	2,89
116		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	1	1,04

117	<i>Haemophilus influenzae, inwazyjna</i>	posocznica	1	1,04	1	1,04
118		inna określona i nieokreślona	0	0,00	1	1,04
119	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	1	1,04	0	0,00
120		inne określone	0	0,00	0	0,00
121		inne, nieokreślone	0	0,00	0	0,00
122	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	2,08	2	1,93
123	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		1	1,04	0	0,00
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi		0	0,00	0	0,00
125	Zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych na podstawie MZ-55 2022 r. (cały rok), 2023 r. (I półrocze).		6298	6549,10	0	0,00
126	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona	0	0,00	0	0,00
127		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza	0	0,00	0	0,00
129		listerioza	0	0,00	0	0,00
130		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej		0	0,00	0	0,00
132	Zatrucia pestycydami – ostre		0	0,00	0	0,00
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	0	0,00	0	0,00
134		grzyby	0	0,00	0	0,00
135		jagody i inne części roślin	0	0,00	0	0,00
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny	0	0,00	0	0,00
137		dioksyny	0	0,00	0	0,00
138		polichlorowane bifenyle	0	0,00	0	0,00
139		inne określone i nieokreślone	0	0,00	0	0,00
140	Zakażenie wirusem Zika		0	0,00	0	0,00
141	Grypa	ogółem	8	8,32	6	5,78
142		u dzieci w wieku 0-14 lat	5	5,20	1	1,04
143	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		137	142,47	388	373,62
144	Gruźlica		24	24,96	20	19,26
145	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		521	541,78	285	274,43
146	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe		39	40,56	25	24,07

ZATRUCIA POKARMOWE I ZAKAŻENIA JELITOWE

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywołane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W 2024 roku na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano ogółem 401 przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym 58 przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych. Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami laboratoryjnymi wywołane były następującymi drobnoustrojami: *Clostridioides difficile* (32 zachorowania) (Tab. 1), *Salmonella sp.* (19 zachorowań) (Tab. 1, Ryc. 1), inne określone - *Campylobacter* (1 zachorowanie) (Tab. 1), *Listeria monocytogenes* (1 zachorowanie) (Tab. 1), przebiegające głównie pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego, które były najczęstszą przyczyną bakteryjnych zakażeń pokarmowych.

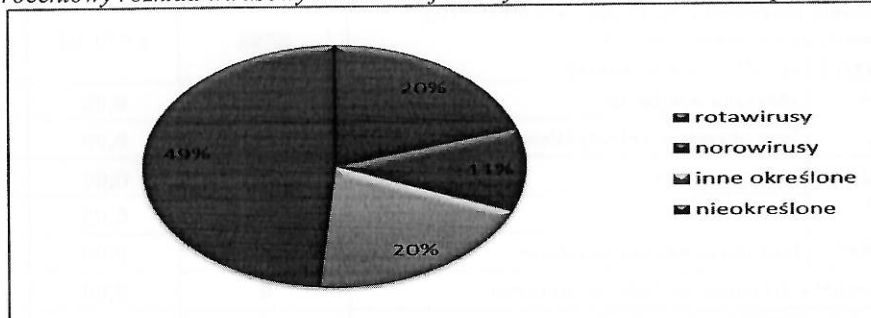
Ryc. 1. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2017-2024 na terenie powiatu słupskiego.

Poza zatruciami o potwierdzonej etiologii bakteryjnej w 2024 roku w powiecie słupskim zanotowano 109 przypadków zachorowań wirusowych (Tab. 1). Przyczyną tych zachorowań były głównie: wirusowe zakażenia jelitowe określone (adenowirusy – 22 przypadki), rotawirusy (22 przypadki) i norowirusy (12 przypadków) (Tab. 1, Ryc. 2). W 53 przypadkach prawdopodobnych wirusowych zakażeń jelitowych, rozpoznanie zostało oparte tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania.

Ponadto PPIS w Słupsku odnotował 202 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Ryc. 2. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2024 r. na terenie powiatu słupskiego.

W 2024 r. w powiecie słupskim odnotowano 12 ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową, które dotyczyły:

- gospodarstw domowych – w 8 ogniskach objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 25 osób, spośród 36 narażonych, w tym 7 osób było hospitalizowanych. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych była salmonella (2 ogniska), w pozostałych 6 ogniskach nie ustalono czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego;
- placówkach oświatowo-wychowawczy - w 3 ogniskach objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 14 osób, spośród 118 narażonych; w tym 7 osób było hospitalizowanych. W jednym ognisku czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wystąpienie objawów chorobowych były rotawirusy, drugie ognisko wywołane było przez wirus zapalenia wątroby typu A (HAV), natomiast w trzecim czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego nie ustalono;
- domu pomocy społecznej (1 ognisko) - objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego wystąpiły łącznie u 2 pensjonariuszy, spośród 62 osób narażonych; 2 pensjonariuszy było hospitalizowanych. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za wywołanie ogniska był wirus zapalenia wątroby typu A (HAV).

ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA, OSPA WIETRZNA

PPIS w Słupsku w 2024 r. na terenie powiatu słupskiego nie odnotował zachorowań na odrę i różyczkę. W 2024 r. podobnie jak w roku ubiegłym zgłoszone zostały 4 przypadki świnki (Tab. 2, Ryc. 3).

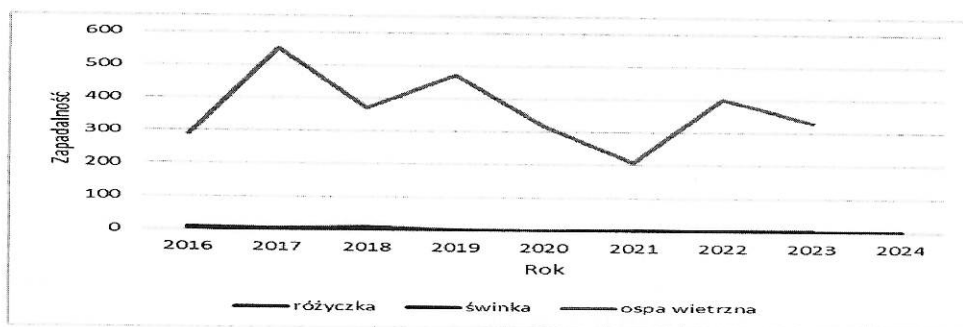
W 2024 roku na terenie powiatu słupskiego odnotowano 482 (zapadalność 464,13 na 100 000 mieszkańców) przypadków ospy wietrznej jest to o 165 przypadków więcej w stosunku do roku 2023 (317 przypadków – zapadalność 329,64 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 2, Ryc. 3).

W zakresie ww. chorób, poza ospą wietrzną, sytuacja epidemiologiczna poprawiła się po wprowadzeniu szczepień ochronnych.

Tab. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2017-2024 na terenie powiatu słupskiego.

Choroby zakaźne		Rok							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
różyczka	liczba zachorowań	0	2	0	0	1	1	0	0
	zapadalność	0,00	2,02	0,00	0,00	1,01	1,04	0,00	0,00
świnka	liczba zachorowań	5	10	2	0	3	3	4	4
	zapadalność	5,05	10,13	2,02	0,00	3,04	3,12	4,16	4,15
ospa wietrzna	liczba zachorowań	544	365	467	239	204	386	317	482
	zapadalność	551,94	369,67	472,70	241,95	206,43	401,15	329,64	464,13

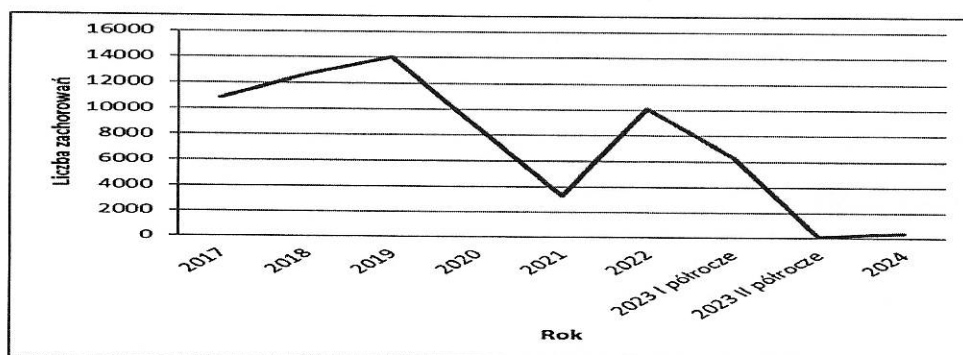
Ryc. 3. Zmiany współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2017-2024 na terenie powiatu ślupskiego.

GRYPA

W 2024 r. odnotowano 388 przypadków grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym (współczynnik zapadalności 373,62 na 100 000 mieszkańców) oraz 6 przypadków grypy potwierdzonej badaniem PCR (Tab. 1). Od lipca 2023 r. zmieniony został sposób zgłaszania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej zachorowań na gripę (zniesiono sprawozdania MZ-55), stąd prezentowana liczba odnotowywanych przypadków jest stosunkowo niższa. Najskuteczniejszą formą profilaktyki przeciw grypie są szczepienia, powinny być zalecane i wykonywane przez cały sezon jesienno-zimowy. Optymalny czas szczepienia przeciw grypie powinien mieć miejsce przed rozpoczęciem okresu zwiększonej zachorowalności na gripę, który w Polsce występuje od października do maja, szczyt zachorowań na gripę ma miejsce najczęściej od stycznia do marca.

Ryc. 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2017-2024 na terenie powiatu ślupskiego.

ZAPALENIA OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH I MÓZGU (BAKTERYJNE I WIRUSOWE)

W 2024 r. na terenie powiatu ślupskiego zarejestrowano 5 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 3) oraz 2 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 4).

Tab. 3. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2017-2024 na terenie powiatu ślupskiego.

Choroba zakaźna		Rok							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	3	4	6	2	4	6	6	5
	zapadalność	3,04	4,05	6,07	2,02	4,05	6,23	6,24	4,81

W 2024 r. na terenie powiatu ślupskiego odnotowano 2 przypadki zapalenia opon mózgowych, gdzie czynnikiem etiologicznym były pneumokoki, *Streptococcus pneumoniae* (Tab. 1), 2 przypadki zapalenia opon mózgowych innych i nieokreślonych (Tab. 1) oraz 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołanych przez *Haemophilus influenzae* (Tab. 1). Liczba odnotowywanych zachorowań bakteryjnego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych utrzymuje się na stałym poziomie.

PPIS w Ślupsku odnotował 2 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowych (Tab. 1, Tab. 4) o etiologii enterowirusowej. Od kilku lat liczba odnotowywanych zachorowań utrzymuje się na stałym poziomie.

Tab. 4. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2017-2024 na terenie powiatu słupskiego.

Choroba zakaźna		Rok							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	liczba zachorowań	4	2	0	3	1	4	4	2
	zapadalność	4,05	2,02	0,00	3,04	1,01	4,16	4,16	1,93

Na terenie powiatu słupskiego nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową (Tab. 1, Tab. 5). W każdym przypadku zakażenia inwazyjnego o etiologii *Neisseria meningitidis* zostaje przeprowadzone dochodzenie epidemiologiczne oraz podejmuje się działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia. Nadzorem obejmowane są osoby z otoczenia osoby chorej.

Zagrożeniem dla zdrowia i życia są również zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. Najbardziej podatne na zakażenia są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W 2024 r. PPIS w Słupsku na terenie powiatu słupskiego zarejestrował 12 przypadków choroby pneumokokowej: 8 przypadków w przebiegu posocznicy (w tym 5 osób dodatkowo w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej), 2 przypadki w przebiegu innej określonej i nieokreślonej choroby pneumokokowej oraz 2 przypadki w przebiegu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych (Tab. 1, Tab. 5).

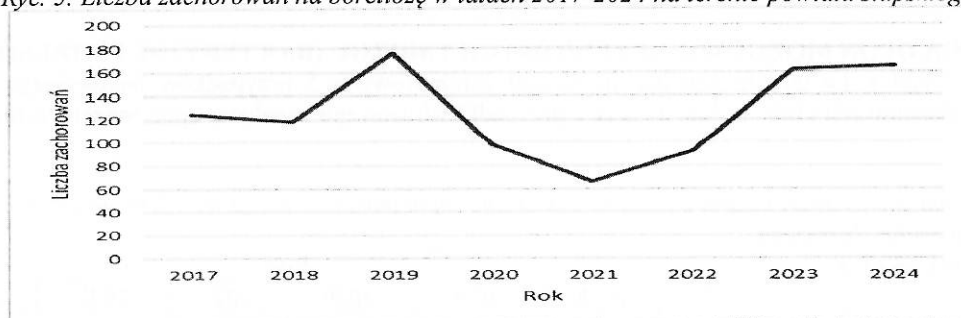
Tab.5. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2024.

Choroba zakaźna		Rok							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
inwazyjna choroba meningokokowa	liczba zachorowań	3	0	1	0	0	2	1	0
	zapadalność	3,04	0,00	1,01	0,00	0,00	2,08	1,04	0,00
inwazyjna choroba pneumokokowa	liczba zachorowań	5	7	17	2	14	15	19	12
	zapadalność	5,07	7,09	17,21	2,02	14,17	15,59	19,76	11,55

BORELIOZA Z LYME

Wielonarządowa choroba zakaźna, przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Objawy kliniczne boreliozy są niespecyficzne co utrudnia rozpoznanie i leczenie. Nieleczona może prowadzić do poważnych następstw np.: zapalenia stawów, zaburzeń rytmu serca, uszkodzeń nerwów.

Ryc. 5. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2017-2024 na terenie powiatu słupskiego.

W 2024 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 165 przypadków boreliozy (Ryc. 5, Tab. 1). Od roku 2021 obserwuje się tendencję wzrostową liczby zachorowań (Ryc. 5). Przeważającymi postaciami boreliozy była postać skórna.

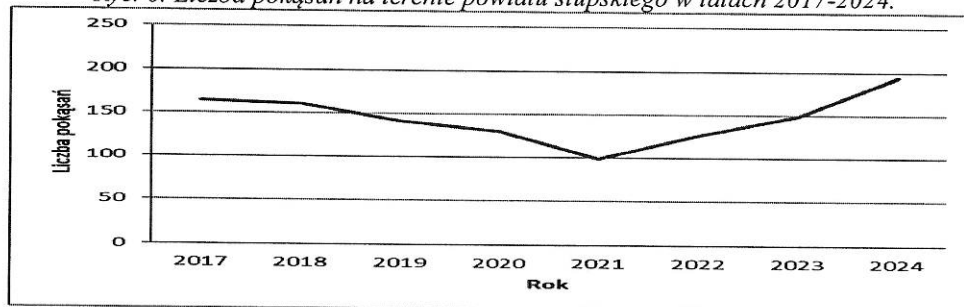
W 2024 roku największą liczbę zachorowań na boreliozę odnotowano na terenie gminy: Redzikowo (35 przypadków), Dębica Kaszubska (23 przypadki), Kobylnica (21 przypadków), Ustka – gmina wiejska (21 przypadków), Ustka – gmina miejska (14 przypadków), Smołdzino (13 przypadków), Damnica (10 przypadków), Główny (9 przypadków), Kępice – gmina miejska i wiejska (po 7 przypadków), Potęgów (5 przypadków).

WŚCIEKLIZNA

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania pracowników podmiotów leczniczych, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez

nieznane zwierzę na terenie powiatu słupskiego od kilkudziesięciu lat nie zanotowano zachorowania człowieka na wściekliznę. W 2024 r. na terenie powiatu słupskiego zarejestrowano 194 pokąsania przez zwierzęta (Ryc. 6), głównie przez psy i koty. Szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 44 osoby (Tab. 1). Najwięcej przypadków pokąsań przez zwierzęta rejestruje się w sezonie wiosenno-letnim.

Ryc. 6. Liczba pokąsań na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2024.

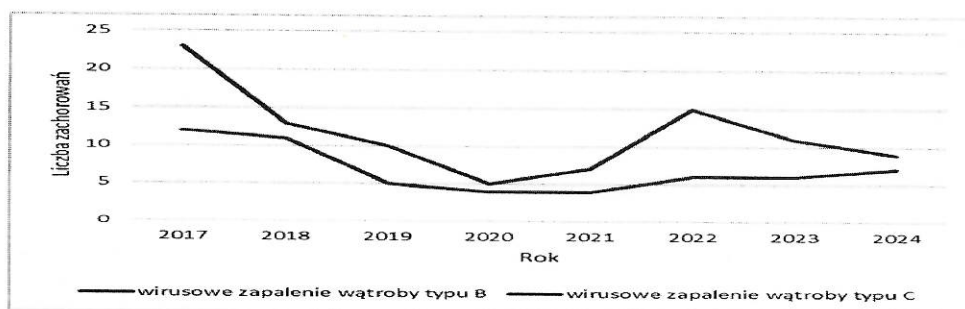

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A, TYPU B i TYPU C

Wirusowe zapalenie wątroby typu A potocznie zwane jest „żółtaczką pokarmową”. Choroba szerzy się głównie przez brudne ręce oraz drogą kontaktów seksualnych. Do zakażenia może dojść podczas: spożycia zakażonej żywności lub wody, umycia rąk w skażonej wodzie. W porównaniu do roku 2023, obserwujemy się wzrost liczby zachorowań na wzv typu A. W 2024 r. w powiecie słupskim PPIS w Słupsku odnotował 6 zachorowań (Tab. 1), które dotyczyły 2 dzieci w wieku 7 i 8 lat uczęszczających do placówek oświatowych oraz 4 osób dorosłych, w tym 2 dorosłych przebywających w domu pomocy społecznej. PPIS w Słupsku prowadzi działania mające na celu ograniczenie liczby nowych zakażeń. Działania takie polegają na identyfikacji osób z bezpośredniego otoczenia osób chorych na wzv typu A i podejmowaniu działań profilaktycznych, najczęściej podaniu szczepienia przeciw wzv typu A. I tak w 2024 r. w ramach działań profilaktycznych zorganizowano punkty szczepień i łącznie zaszczepiono przeciw wzv typu A 25 osób.

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C (Tab. 1) może dojść podczas wykonywania zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek, które stanowią ryzyko transmisji zakażeń krwiopochodnych, zarówno w podmiotach leczniczych świadczących usługi medyczne, jaki i w sektorze usług pozamedycznych (np. studia tatuażu, salony kosmetyczne, fryzjerskie), narzędziami wielokrotnego użytku, które nie zostały w sposób właściwy poddane dekontaminacji. Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu słupskiego zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C (Ryc. 7).

Ryc. 7. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2024.

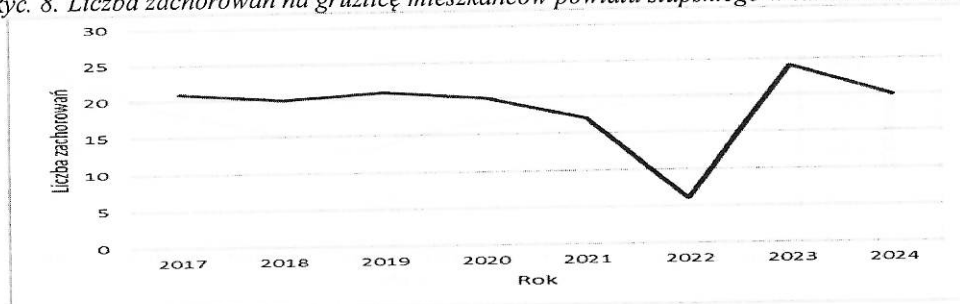
W 2024 r. na terenie powiatu słupskiego odnotowano 7 przypadków WZW typu B (zapadalność 6,74 na 100 000 mieszkańców), natomiast WZW typu C (9 przypadków – zapadalność 8,67 na 100 000 mieszkańców). Od kilku lat liczba odnotowywanych zachorowań na WZW typu B, jak i WZW typu C utrzymuje się na stałym poziomie (Tab. 1, Ryc. 7). Z roku na rok zauważalna jest coraz większa ogólna świadomość społeczeństwa w zakresie zarówno WZW typu B, WZW typu C, jak i zakażeń wirusem HCV oraz dostępności diagnostyki.

GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt występującą na całym świecie. Czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za zachorowania są prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Gruźlica najczęściej przybiera postać płucną (gruźlica płucna), lecz również może atakować inne narządy. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. PPIS w Słupsku prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

W 2024 r. na terenie powiatu słupskiego zanotowano 20 przypadków zachorowań na gruźlicę (zapadalność 19,26 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Ryc. 8). 19 przypadków dotyczyło postaci płucnej gruźlicy u osób dorosłych, 1 przypadek postaci pozapłucnej u osoby dorosłej. W 2024 r. odnotowano 3 zgony z powodu gruźlicy.

Ryc. 8. Liczba zachorowań na gruźlicę mieszkańców powiatu słupskiego w latach 2017-2024.

Zapadalność wśród mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najczęściej chorują osoby bezrobotne, bezdomne, emeryci/renciści. Zdecydowana większość przypadków gruźlicy to gruźlica płuc. W 2020 roku nastąpił znaczny spadek liczby zgłaszanych zachorowań na gruźlicę. Jest to najpewniej konsekwencja utrudnionego w czasie pandemii koronawirusa dostępu pacjentów do lekarzy. We wszystkich krajach, także w Polsce, gruźlica dotyka głównie osoby z mniej uprzywilejowanych segmentów społeczeństwa, które w nietypowej sytuacji, jaką jest pandemia, mogą być w sprawach swego zdrowia bezradne. Pandemia COVID-19 przyczyniła się do spowolnienia, wstrzymania lub odwrócenia wcześniejszych postępów w walce z gruźlicą.

PPIS w Słupsku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby z najbliższego otoczenia chorego i tak w 2024 r. w powiecie słupskim zostało objętych nadzorem 68 osób. Wszystkie osoby zostały poddane konsultacjom lekarskim celem wykluczenia lub rozpoznania zachorowania.

BŁONICA, SZKARLATYNA, KRZTUSIEC

Błonica, szkarlatyna (płonica) i krztusiec to ostre choroby zakaźne dróg oddechowych. Na terenie powiatu słupskiego od kilkunastu lat nie odnotowano zachorowania na błonice.

Szkarlatyna jest ostrą chorobą zakaźną przebiegającą z silnym bólem gardła, zapaleniem węzłów chłonnych i drobnopłamistą wysypką. Szczególnie narażone na zachorowanie są małe dzieci. Najwięcej zachorowań można zaobserwować w miesiącach jesienno-zimowych oraz wczesno-wiosennych.

Tab. 6. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę i krztusiec na terenie powiatu słupskiego w latach 2017-2024.

Choroba zakaźna		Rok							
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
szkarlatyna	liczba zachorowań	24	25	37	20	5	104	205	159
	zapadalność	24,35	25,32	37,45	20,25	5,06	108,08	213,18	153,11
krztusiec	liczba zachorowań	6	5	5	1	0	1	1	73
	zapadalność	6,09	5,06	5,06	1,01	0,00	1,04	1,04	70,29

W 2024 r. odnotowano o 46 przypadków mniej zachorowań na szkarlatynę w porównaniu do 2023 roku, gdzie odnotowano szczyt zachorowań (205 przypadków, zapadalność 213,18 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). W większości, zarejestrowanych w 2024 r. na terenie miasta Słupska przypadków zachorowań, stanowiły dzieci do 10 roku życia, tylko 3 zachorowania dotyczyły osób dorosłych.

Na terenie powiatu słupskiego w 2024 r. odnotowano 73 przypadki zachorowań na krztusiec (zapadalność 70,29 na 100 000 mieszkańców) (Tab. 1, Tab. 6). 40 przypadków zostało potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, natomiast pozostałe 33 przypadki zostały zgłoszone przez lekarza na podstawie objawów klinicznych. Wśród chorych 38 osób było szczepionych przeciw krztuścowi, 13 osób nie posiadało szczepienia, natomiast pozostałe 22 osoby nie posiadały udokumentowanej historii szczepienia. Hospitalizowano z powodu krztuśca 6 osób.

Był to rok rekordowy pod względem zachorowań na krztusiec - zakaźną chorobę bakteryjną układu oddechowego, która rozprzestrzeniła się drogą powietrzno-kropelkową. Oznacza to ponad siedemdziesiętkrotny skok względem 2023 r., kiedy odnotowano 1 zachorowanie. Na obecną sytuację epidemiologiczną krztuśca ma wpływ wiele czynników. Wśród możliwych przyczyn wzrostu zachorowań należy wymienić: spadek akceptacji dla szczepień, a w związku z tym zmniejszenie stanu zaszczepienia populacji przeciw krztuścowi, wygasanie odporności w wyniku upływu lat od szczepień podstawowych realizowanych w dzieciństwie i podania ostatniej dawki przypominającej szczepionki w kolejnych latach, cykliczność występowania epidemicznych zachorowań na krztusiec.

ZAKAŻENIA SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 to ostra choroba zakaźna wywołana przez wirusa SARS CoV-2. Obserwowana jest cały czas zmienność genetyczna SARS-CoV-2 i powstawanie nowych wariantów wirusa. Choroba może przebiegać bezobjawowo. Charakterystyczne objawy to: gorączka lub obniżenie temperatury ciała, ból głowy, zaburzenia węchu i smaku, nieżyt nosa, kaszel, złe samopoczucie, osłabienie, ból mięśni, ból gardła, biegunka, zapalenie spojówek. Objawy mogą się różnić w zależności od wariantu wirusa. W cięższych przypadkach wywołuje powikłania takie jak zapalenie płuc, czy niewydolność oddechową.

W 2024 r. w powiecie słupskim odnotowano 285 przypadków zakażeń SARS-CoV-2 potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi, z czego 6 osób było hospitalizowanych (Tab. 1). Ponadto odnotowano 25 przypadków zakażenia SARS-CoV-2 zgłoszonych do nadzoru na podstawie objawów klinicznych (Tab. 1). Obserwowany jest znaczny spadek zachorowań oraz hospitalizacji w stosunku do lat poprzednich.

DZIAŁANIA W RAMACH ZAPOBIEGAWCZEGO I BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

I. DZIAŁALNOŚĆ NADZOROWA

Głównym elementem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego były działania w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Działania te przeprowadzono w ramach planowych i interwencyjnych kontroli oraz na wniosek strony.

Typ	Obiekt	Liczba obiektów pod nadzorem		Liczba kontroli		Liczba badań i pomiarów	
		Lata		Lata		Lata	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024
Zakłady użyteczności publicznej	Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, SPMZOZ, NZOZ)	39+6	41+6	33+3	39+5	0	0
	Prywatne gabinety lekarskie	45	43	14	13	0	0
	Zakłady opiekuńczo-lecznicze/pielęgnacyjne	3	3	2	2	4 Legionelli	0
	Domy pomocy społecznej	3	3	3	2	14 Legionelli	17 legionelli
	Hotele	9	9	9	4	0	0
	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria	55	54	13	3	0	0
	Toalety publiczne i ogólnodostępne	9	9	0	0	0	0
	Sanatoria, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, pola namiotowe,	161	161	25	25	0	4 legionelli
	Inne obiekty użyteczności publicznej (cmentarze, domy kultury, itp.)	71	71	3	5	0	10 legionelli
Woda	Zaopatrzenie w wodę-urządzenia zbiorowego zaopatrzenia + indywidualne ujęcia wody	169	165	57	44	195 (23)*	240(24)
	Kąpieliska (morskie/śródlądowe 14/1)	15	15	15	15	15	16
	Pływalnie	15	15	13	13	96	110
Zakłady żywienia -żywnościowe	Zakłady produkcji żywności	211	239	30	37	26	41 (15)*
	Zakłady obrotu żywnością	470	592	150	130	72	146 (5)*
	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	350	374	156	131	30	30 (20)*
	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	167	175	84	76	1	13
	Zakłady przedmiotów użytku	10	14	0	0	0	0
Placówki oświatowe i wychowawcze	Żłobki, przedszkola, punkty przedszkolne	32	32	27	30	140	48
	Szkoły (podstawowe, gimnazja, zespoły szkół,)	40	49	47	35	1816	192
	Inne: DPS, Internat	5	7	5	5	0	0

	Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	372	365	45	62	0	0
	Zakłady pracy	383	383	49	62	0	0
	Kontrola spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach przed podjęciem działalności gospodarczej	0	0	51	44	0	0
Ogółem		2640	2825	834	782	2409 (23)*	867 (64)*

* zakwestionowane

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku w 2024 r. objęły następujące obszary:

- **Zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w sytuacjach awaryjnych:** w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024 r. nie odnotowano awarii urządzeń wodociągowych oraz nie odnotowano zgłoszeń pogorszenia stanu zdrowia w związku ze złą jakością wody.
- **Zabezpieczenia epidemiologicznego:** w 2024 r. na terenie powiatu słupskiego przeprowadzono 1994 wywiadów epidemiologicznych w środowiskach, w których wystąpiło zachorowanie lub podejrzenie zachorowania na chorobę zakaźną.
Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak i całej populacji. Warunkiem osiągnięcia odporności populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób uodpornionych przeciw tym chorobom i skutecznie zmniejsza ryzyko endemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Wprowadzenie obowiązkowych szczepień ochronnych przeciw wybranym chorobom zakaźnym zmniejsza także społeczne skutki związane z ciężkimi zdrowotnymi następstwami chorób zakaźnych, w tym związane z kosztami leczenia chorób oraz ich powikłań. W 2024 r. na terenie powiatu słupskiego 493 prawnych opiekunów dzieci nie wyraziło zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych u 369 dzieci oraz 10 osób powyżej 18 roku życia. Z informacji przesyłanych przez rodziców wynika, że obowiązek szczepień nie jest wykonywany z obawy o negatywne skutki zdrowotne, a także z wątpliwości co do składu preparatów szczepionkowych. Informacje te, rozpowszechniane są głównie w Internecie i przechwytywane przez tzw. ruchy antyszczepionkowe.
- **Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku:**
 - **kontrola warunków produkcji i obrotu żywnością w:** zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego, miejscach obrotu żywnością oraz zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono łącznie 374 kontrole sanitarnych: kontrole kompleksowe i tematyczne w ramach realizacji planu kontroli na 2024 r. oraz kontrole interwencyjne, sprawdzające i na wniosek strony (o zatwierdzenie zakładu, graniczne).
 - **kontrola jakości zdrowotnej żywności wprowadzanej do obrotu:** zwłaszcza mikrobiologicznie nietrwałej, w tym pobieranie próbek żywności: pobrano łącznie 40 próbek żywności, z czego zakwestionowano:
 - 35 próbek lodów z automatu z uwagi na niespełnienie kryteriów higieny procesu ze względu na liczbę *Enterobacteriaceae*,
 - 5 próbek mięsa drobiowego z uwagi na obecność *Salmonella*.
 - **współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Słupsku:** odbywa się na mocy zawartego porozumienia, w zakresie dotyczącym produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.
W ramach współpracy przekazywano wzajemnie informacje dotyczące m.in. występowania chorób zakaźnych u zwierząt łownych i hodowlanych oraz nieprawidłowościach w zakładach produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność pochodzenia zwierzęcego.
 - **współpraca z innymi organami kontrolnymi:** w związku z „Planem działania na 2024 r. dotyczącym nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego, realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 5 kontroli w gospodarstwach rolnych wyznaczonych do wspólnych kontroli PIS – PIORIN.
 - **działania podejmowane w ramach krajowego systemu RASFF:** (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) - przeprowadzano kontrole sanitarne oraz monitorowano proces wycofywania produktów z obrotu w związku z otrzymanymi powiadomieniami dotyczącymi produktów:

- chałwa sezamowa - wykrycie obecności *Salmonella spp.*,
- przyprawa kmin rzymski - przekroczenie NDP alkaloidów pirolizydynowych,
- sałatka jarzynowa - obecność bakterii *Salmonella ssp.*,
- ośmiorniczki - przekroczenie NDP kadmu,
- świeże mięso drobiowe - obecność bakterii *Salmonella Typhimurium*,
- narzędzia kuchenne z nylonu - migracja globalna 4,4 diaminodifenylometanu na poziomie $0,070 \pm 0,11$ mg/kg oraz $0,070 + 0,1 \pm 0,016$ mg/kg,
- soczysty krokosz barwierski - przekroczenie NDP kadmu,
- ciasteczka - wykrycie niezadeklarowanego w oznakowaniu białka mleka w produkcie,
- płatki owsiane bezglutenowe – wykrycie glutenu,
- kubek szklany termiczny - przekroczenie limitu migracji Pb i Cd,
- wyrób mięsny wiepszyk - wykrycie *Listeria monocytogenes*,
- piwo jasne pełne alkoholowe - wprowadzenie w błąd konsumenta na etykiecie jako piwo bezalkoholowe,
- orkisz (materiał paszowy) - stwierdzono pozostałości pestycydu mandipropamidu,
- mąka żytnia razowa - stwierdzono przekroczenie NDP ochratoksyny A,
- płatki ryżowe - przekroczenie NDP kadmu,
- woda mineralna niegazowana - stwierdzenie obecności bakterii z grupy coli,
- ser żółty - stwierdzenie bakterii *Salmonella Newport*,
- cynamon mielony - przekroczenie NDP ołowiu,
- herbatniki – przekroczenie NDP akryloamidu,
- narzędzie kuchenne łyżeczka do patelni – stwierdzono przekroczenie migracji specyficznej pierwszorzędowej aminy aromatycznej 4,4'-diaminodifenylometanu (4,4'-MDA),
- metka brunszwicka - stwierdzono obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
- kielbasa - obecność *Listeria monocytogenes*,
- rodzynki - przekroczenie NDP ochratoksyny,
- szynka - stwierdzenie niezadeklarowanego napromieniowania produktu,
- przyprawa oregano - stwierdzono zawartość alkaloidów pirolizydynowych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach żywnościowo-żywnościowych:

- niezachowanie higieny przy procesie produkcji i sprzedaży żywności – niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, w szczególności nietrwałych mikrobiologicznie (niewłaściwe warunki temperaturowe, niezachowana segregacja, narażenie na zanieczyszczenia),
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz bez możliwości identyfikacji (m.in. środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego mrożone we własnym zakresie, nieoznakowane).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli wydawano bieżące zalecenia, wobec osób odpowiedzialnych stosowano sankcje karne (nałożono 52 mandatów karnych na łączną kwotę 11250 zł), wszczynano postępowania administracyjne, obciążano kosztami przeprowadzonych kontroli.

W 2024 r. nie odnotowano zgłoszeń z podmiotów leczniczych o zatruciu środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz nie wydano decyzji merytorycznych w przedmiotowym zakresie.

➤ Nadzór nad jakością wody do spożycia, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- **monitoring jakości wody do spożycia:** prowadzono w 2024 r. wg ustalonego harmonogramu; odnotowano 8 interwencji na jakość wody przeznaczonej do spożycia - w tym 2 zasadne, 4 interwencje na ciepłą wodę użytkową w związku ze stwierdzeniem u mieszkańców zachorowania na legionellozę – w tym 1 zasadna. W wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Słupsku odnotował przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Do najczęstszych przekroczeń mikrobiologicznych należy zaliczyć przekroczenia bakterii grupy coli, *Escherichia coli* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Z kolei spośród przekroczeń fizykochemicznych najczęstszymi były przekroczenia mętności, żelaza, manganu. Wobec zarządców urządzeń wodociągowych, w których wystąpiły ww. przekroczenia prowadzono postępowania administracyjne. Przedsiębiorstwa wodociągowe w wyniku ww. przekroczeń podejmowały działania naprawcze dokumentując przeprowadzonymi badaniami doprowadzenie jakości wody do spożycia do odpowiedniej jakości. Ponadto podjęto działania w związku z otrzymaniem informacji o nitrofurazonie w wodzie z urzędu wodociągowego w gminie Główny. Przeprowadzone badania jakości wody nie potwierdziły przekroczeń ww. parametru;
- **monitoring jakości wody na pływalniach:** wydano 16 zbiorczych rocznych ocen (9 dla obiektów całorocznych tj.: Dolina Charlotty w Strzelinku, Hotel Lubicz, Hotel Grand Lubicz, Hotel Royal Baltic,

Hotel Jantar w Ustce, Kormoran, Holiday Park w Rowach, Lawendowa Przystań w Przewłocze, Park Wodny w Redzikowie) oraz 7 dla obiektów czynnych sezonowo tj.: Neptun, Rosa Style, Jeanette, Lazur Bis w Rowach, Poddąbek w Poddąbiu, Family Resort w Przewłocze i Magra w Dębnie) udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej PSSE w Słupsku. W ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody na pływalniach pobrano 110 próbek wody. Wśród najczęstszych przekroczeń fizykochemicznych należy wymienić przekroczenia chloru wolnego, chloru związanego oraz potencjału redox. Wśród przekroczeń mikrobiologicznych najczęstszymi były przekroczenia *Pseudomonas aeruginosa* oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C. Do PPIS w Słupsku wpłynęła informacja o podejrzeniu prawdopodobnego zatrucia dzieci chlorem na basenie w hotelu Jantar w Ustce. PPIS w Słupsku przeprowadził dochodzenie wyjaśniające i postępowanie administracyjne, pobrał próbki wody. Zarządca pływalni wyłączył niecki basenowe z użytku, przeprowadził działania naprawcze polegające na przeszkoleniu personelu obsługującego pływalnię, wdrożeniu nowych procedur, zmianie środka do uzdatniania wody oraz przeprowadził badania jakości wody.

Zarządcy pływalni podejmowali działania naprawcze, dzięki czemu jakość wody na pływalniach nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia kąpiących się;

- **monitoring jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli:** w trakcie trwania sezonu kąpieliskowego na podstawie badań wykonanych w ramach prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach oraz na zlecenie organizatora kąpielisk (kąpieliska morskie: Ustka Wschód, Ustka Zachód II, Przewłoka, Poddąbie, Dębina, Rowy Zachód Domki Letniskowe, Rowy Zachód Radomsko, Rowy Zachód Słoneczko, Rowy Zachód Apator, Rowy Zachód Centralne, Rowy Wschód Słowińskie I, Rowy Wschód Słowińskie II, Czołpino oraz kąpielisko śródlądowe nad jeziorem Obłęskim w Obłężu), a także w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (jezioro Nakło w gminie Kępice), wydano 61 bieżących pozytywnych ocen jakości wody w kąpieliskach udostępniając je do publicznej wiadomości na stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/>, 1 bieżącą ocenę jakości wody dla miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli oraz 4 sezonowe oceny jakości wody w kąpieliskach, które opublikowano w celu poinformowania mieszkańców;
- **kontrola obiektów użyteczności publicznych:** w 2024 r. przeprowadzono 37 kontroli (w hotelach, ośrodkach wczasowych, zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, innych obiektach użyteczności publicznej). Ponadto przeprowadzono 2 kontrole w DPS oraz 5 kontroli działalności prowadzonej przez podmioty lecznicze.

➤ **Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach:**

- podmioty lecznicze:
 - niezachowana częstotliwość wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.*;
- obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie:
 - brak wyników i niezachowana częstotliwość wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii *Legionella sp.*,
 - nieprawidłowy sposób postępowania z akcesoriami do inhalacji w zakresie dezynfekcji (brak środka dezynfekcyjnego do akcesoriów inhalacyjnych, dezynfekcja przeterminowanym środkiem),
 - brak wysterylizowanych pakietów z akcesoriami do inhalacji,
 - przeterminowane środki do dezynfekcji rąk.
- obiekty użyteczności publicznej:
 - niezachowana minimalna częstotliwości pobierania próbek ciepłej wody w kierunku bakterii *Legionella sp.*,
 - przeterminowane środki do dezynfekcji.
- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, solaria:
 - przeterminowane środki dezynfekcyjne,
 - przeterminowane pakiety foliowo-papierowe z narzędziami wielokrotnego i jednorazowego użytku,
 - nieoznakowane pojemniki z odpadami niebezpiecznymi zakaźnymi.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarnymi w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych:**

- prowadzono kontrole warunków higieniczno-sanitarnych w żłobkach, klubach dziecięcych, punktach przedszkolnych, przedszkolach, szkołach, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kontrole wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Dokonywano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, warunków ochrony placu zabaw, terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi, prowadzonego

dożywiania w szkołach, ergonomii mebli w szkołach i przedszkolach, posiadania certyfikatów na meble edukacyjne i sprzęt sportowy, higieny procesów nauczania, możliwości pozostawiania podręczników w szkole oraz przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2024/2025. Prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach;

- przeprowadzono akcję ważenia plecaków uczniów klas IV-VIII w 1 szkole podstawowej (ogólna liczba uczniów przebadanych: 37) oraz dokonano badań dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych uczniów z oceną procentową mebli edukacyjnych posiadających certyfikaty. Przeprowadzona akcja wykazała u wszystkich badanych uczniów odpowiednią wagę plecaka w stosunku do masy ciała oraz prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, które w 100 % posiadają certyfikaty;
- podejmowano działania zmierzające do rozwiązywania problemów z zakresu higieny dzieci i młodzieży w żłobkach, klubach dziecięcych, punktach przedszkolnych, przedszkolach, szkołach, domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wypoczynku i rekreacji; udzielano informacji oraz wskazywano rozwiązania zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi zagadnień, tj.: wszawica; higiena osobista; przebywania zwierząt na terenie placówek pełniących opiekę nad dziećmi do lat 3; higienizacja procesów nauczania; tworzenia miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli; certyfikaty/atesty: na meble, urządzenia na placu zabaw, urządzenia sportowe; badania ciepłej wody użytkowej w zakresie parametru *Legionella sp.*;
- prowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące: nikotynizmu, pedikulozy, higieny osobistej, oświetlenia w placówkach oświatowo-wychowawczych, profilaktyki wad postawy, chorób przenoszonych drogą pokarmową, higienizacji procesów nauczania, *Legionelli sp.*, owsicy.
- kontynuowano współpracę z administracją samorządową, instytucjami i organami państwowymi.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych szkołach, placówkach wychowania i nauczania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:

- brak ciepłej wody w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej oraz w sanitariatach w szkole,
- brak badań wody w kierunku bakterii *Legionella sp.* w żłobku,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny podłóg parkietowych w salach w szkole,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczno-porządkowy w pokojach zakwaterowania uczestników wypoczynku.

➤ **Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy:**

- kontrola przestrzegania przepisów z zakresu m.in.:
 - bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy;
 - przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich;
 - występowania substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy;
 - stosowania stwarzających zagrożenie substancji chemicznych i ich mieszanin;
 - produktów biobójczych;
 - dokonywania ocen ryzyka zawodowego;
 - wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami pracy prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie występowania chorób zawodowych oraz przekazywane są dane dotyczące stwierdzonych chorób zawodowych do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi. Wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (borelioza) dla mieszkańca powiatu ślępskiego. Wydano jedną decyzję umarzającą postępowanie w sprawie choroby zawodowej.

- najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych zakładach pracy:
 - brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
 - nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych;
 - przekroczenie krotności najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych i pyłowych;
 - nieprawidłowości związane z narażeniem pracowników na czynniki rakotwórcze/mutagenne (brak rejestrów prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne, brak szkoleń dla pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne).

W przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań prawnych w zakresie nadzorowanym przez organy inspekcji sanitarnej wobec osób odpowiedzialnych wszczynano postępowanie administracyjne, egzekwowano działania naprawcze oraz stosowano przewidziane prawem sankcje karne.

Zestawienia zbiorcze wybranych elementów prowadzonego postępowania administracyjnego i egzekucyjnego w poszczególnych grupach obiektów w latach 2023–2024.

Typ obiektu	Mandaty		Postępowanie administracyjne	
	Liczba /Kwota (PLN)		Decyzje na poprawę stanu technicznego/unieruchomienia/wycofania/jakości wody	
	2023	2024	2023	2024
Podmioty lecznicze	0	0	6	2
Zakłady usług fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej	1/200	1/300	0	0
Zaopatrzenie w wodę do spożycia	2/500	0	66	75
Ośrodki czasowe	4/700	2/600	1	0
Toalety publiczne i ogólnodostępne	0	0	0	0
Domy Pomocy Społecznej	2/450	0	0	0
Prywatne gabinety lekarskie	0	0	0	0
Zakłady produkcji żywności	1/300	3/500	1	0
Zakłady obrotu żywnością	25/5150	16/3450	2	1
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	24/7300	21/4650	2	2
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	9/3200	12/2650	3	2
Placówki oświatowe	1/100	0	3	3
Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	1/150	1/200	0	0
Zakłady pracy	0	0	13	10
Inne obiekty użyteczności publicznej	2/350	0	0	0
Ogółem	72/18400	56/12350	97	95

Ponadto w 2024 r. w konsekwencji stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych podczas działań kontrolnych PPIS w Słupsku wszczął 273 postępowania administracyjne i nałożył 295 decyzji opłatowych na kwotę 103350 zł na odpowiedzialne podmioty w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie rodzaju załatwianych spraw wg problematyki na terenie powiatu słupskiego w latach 2023–2024.

Rodzaj sprawy	Postępowanie administracyjne			
	Decyzje		Postanowienia /wystąpienia/opinie	
	2023	2024	2023	2024
sprowadzenie zwłok z zagranicy	0	0	8	12
ekshumacje/dochowanie zwłok/szczątek/prochów	76	64	0	0
zabezpieczenie sanitarne imprez masowych	0		10	3
oceny jakości wody do spożycia	0	0	182	206
orzeczenia i komunikaty o przydatności wody do kąpieli – kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	2	0	79	62
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty lecznicze	0	0	2	0
stwierdzenie spełnienia wymogów przez podmioty podejmujące działalność gospodarczą (zakłady użyteczności publicznej)	3		39	
zatwierdzenie/warunkowe zatwierdzenie zakładów żywnościowo-żywnościowych	124	179	2	0
wygaszenie decyzji o zatwierdzeniu zakładu/wykreślenie zakładu z rejestru	102	129	0	0
stwierdzenie lub brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	1	9	0	0
postępowanie w sprawach oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	0	0	92	60
postępowanie w sprawie strategicznej oceny na środowisko, uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	0	82	75
uzgodnienie dokumentacji projektowej/oceny higienicznej	0	0	13	25
opiniowanie związane z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	0	0	43	37
Ogółem	206	381	552	480

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku oprócz działań planowych, rozpatruje sprawy w związku ze zgłoszonymi wnioskami dotyczącymi obiektów znajdujących się pod nadzorem lub związanych z bezpieczeństwem epidemiologicznym społeczeństwa lokalnego.

Zestawienie wg problematyki podejmowanych działań interwencyjnych na terenie powiatu słupskiego w latach 2023–2024.

Lp.	Przedmiot	Lata	
		2023	2024
1	Niewłaściwa jakość wody do spożycia (zanieczyszczenie związkami żelaza i przekroczenie mętności) wynikająca z eksploatacji przestarzałych sieci	4 (1)*	5(0)*
2	Niewłaściwa gospodarka odpadami i ściekami	0	1(1)*
3	Uciążliwości dla mieszkańców związane z działalnością zakładów pracy i zakładów gastronomicznych (hałas, zapachy), zwłaszcza zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych	0	0
4	Niewłaściwy stan sanitarny w zakładach użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, hotele), placówkach służby zdrowia (szpital), w zakładach pracy	7 (1)*	2(0)*
5	Niewłaściwe warunki higieniczno-zdrowotne w mieszkaniach (zagrzybenie, tlenek węgla, insekty, stan sanitarny)	0	1(1)*
6	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji (awarie, insekty, gryzonie)	2 (0)*	0
7	Niewłaściwy stan sanitarny budynków i posesji zakładów pracy.	3 (0)*	0
8	Niewłaściwa jakość produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych	9 (5)*	9 (1)*
9	Niezachowanie właściwych warunków sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych oraz wymagań higienicznych i zdrowotnych personelu	3 (1)*	3 (1)*
10	Prowadzenie działalności w zakresie produkcji i obrotu żywnością w złych warunkach sanitarno-technicznych	4 (3)*	3 (3)*
11	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych	2 (1)*	5(1)*
12	Niezachowanie higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży	1 (0)*	1(1)*
Ogółem		35 (12)*	30 (9)*

* w tym uzasadnionych

Ponadto w 2024 roku PPIS w Słupsku przekazał 8 wniosków mieszkańców powiatu słupskiego o podjęcie działań interwencyjnych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

II. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA-LABORATORYJNA

W strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupsku funkcjonuje Oddział Laboratoryjny, który tworzą cztery laboratoria:

- Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii,
- Laboratorium Badania Wody i Gleby,
- Laboratorium Badania Środowiska Pracy,
- Laboratorium Badania Żywności.

Zapewniają one realizację części zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku poprzez:

- 1) wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych,
- 2) wykonywanie badań i pomiarów środowiskowych,
- 3) udział w opracowywaniu ocen i analiz środowiskowych oraz analiz stanu sanitarnego wód i gleby – czynników warunkujących zdrowie ludności,
- 4) udział w realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia.

Pełny zakres badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest dostępny na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-slupsk.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku od dnia 28.12.2004 r. posiada certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 572. Zakres akredytacji ulega systematycznej aktualizacji i rozszerzaniu o nowe metody badawcze i nowe dziedziny badań. Aktualny wykaz badań objętych akredytacją podany jest na stronie PCA www.pca.gov.pl.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Słupsku jest komórką, która oprócz wykonywania badań nadzorowych wg planów i harmonogramów, wykazuje stan pełnej gotowości do podjęcia działań wymagających natychmiastowej reakcji w celu zapewnienia bezpieczeństwa higieniczno-sanitarnego. Do takich działań należą:

- kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia w przypadku awarii sieci wodociągowej, badanie jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz w budynkach użyteczności publicznej,

- monitoring jakości wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz wody z pływalni,
 - badania mikrobiologiczne i helmintologiczne gleby, w której zaistniała możliwość skażenia,
 - badania próbek z ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.
- Posiadane przez OL kompetencje (przygotowanie merytoryczne i techniczne), dbałość o zachowanie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej, jak również ciągła kontrola jakości badań umożliwiają przeprowadzenie badań z należytą starannością oraz uzyskanie wiarygodnych wyników.

III. DZIAŁALNOŚĆ W RAMACH OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania i realizowane programy mające na celu rozpowszechnienie wiedzy ukierunkowanej na zapobieganiu zagrożeniom zdrowotnym oraz zmianę świadomości określonych grup społecznych. W omawianym okresie realizowano następujące programy prozdrowotne w ramach działań edukacyjno – informacyjnych:

Lp.	Programy prozdrowotne: styczeń – grudzień 2024 r.
1.	Program „Trzymaj Formę” Program edukacyjny w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program realizowany metodą projektu. W miesiącu kwietniu Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Słupsku zorganizowała szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. W ramach programu w PSSE w Słupsku odbył się Powiatowy etap konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę! Pracownicy Oświaty Zdrowotnej prowadzili dystrybucję materiałów edukacyjnych o zdrowym stylu życia, zachęcali do aktywnego spędzania czasu wolnego. POWIAT – uczestnicy: 33 szkół podstawowych oraz uczestnicy akcji ok. 3150 osób.
2.	„Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV” Program w zakresie profilaktyki HIV/AIDS skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz studentów. Realizacja programu poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy – ok. 200 osób.
3.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne” Program edukacyjny dla przedszkoli, którego głównym celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5 – 6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Realizacja programu poprzez: pogadanki, formy wizualne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy: dzieci, rodzice i koordynatorzy z 6 przedszkoli – ok. 600 osób.
4.	„Bieg po zdrowie” Program skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i nauczycieli. Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu przez obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy oraz kształtowania nawyków dbania o zdrowie własne i swoich bliskich poprzez wdrażanie profilaktyki antynikotynowej. Realizacja programu poprzez: pogadanki, konkursy, formy wizualne, dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 3 szkół – ok. 130 osób.
5.	„Znamię? Znam je!” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka i wczesne wykrywanie zachorowań na czerniaka oraz dostarczanie wiedzy nt. odpowiedzialnego korzystania z solarium i właściwej ochrony przed promieniowaniem UV. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 2 szkół ponadpodstawowych oraz ich rodzice – ok. 620 osób

6.	„Podstępne WZW” Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest profilaktyka zakażeń HBV i HCV, podniesienie poziomu wiedzy na temat infekcji wywołanych przez wirusa zapalenia wątroby typu B i C. POWIAT – uczestnicy: uczniowie z 2 szkół ponadpodstawowych oraz ich rodzice – ok. 550 osób.
7.	„Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży” Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje – interwencja skierowana była do rodziców, opiekunów, dzieci i młodzieży odpoczywających w czasie ferii i wakacji. Wypoczynek organizowany w miejscu zamieszkania przez placówki oświatowo – wychowawcze: świetlice wiejskie, szkolne oraz w domu. Wspólnie z Komendą Miejską Policji w Słupsku zorganizowano akcje profilaktyczne w miejscowościach nadmorskich. Celem akcji było zwrócenie uwagi społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na możliwość wystąpienia podczas letniego wypoczynku zagrożeń dla zdrowia i życia między innymi takich jak zatrucia pokarmowe, ukąszenia przez kleszcze i owady, udary cieplne. Ponadto rozmawiano o konsekwencjach zażywania środków psychoaktywnych, spożywania alkoholu, czerniaka skóry oraz jakości wody w kąpieliskach, a także skutkach kąpieli w momencie pojawienia się sinic. Prowadzono monitoring placówek organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, dystrybucję materiałów edukacyjnych, pogadanki, rozmowy indywidualne. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież, rodzice, opiekunowie, uczestnicy akcji – ok. 1500 osób.
8.	„Profilaktyka grypy” Celem akcji była profilaktyka w zakresie zachorowań na gripę, działania skierowane były do społeczności lokalnej. Realizacja akcji poprzez: poradnictwo, pogadanki, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 300 osób.
9.	„Światowy Dzień Bez Tytoniu” – 31.05.2024 r. Interwencja nieprogramowa w zakresie profilaktyki antytytoniowej skierowana do uczniów placówek oświatowo – wychowawczych. Realizacja interwencji poprzez: pogadanki, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych, poradnictwo metodyczne, rozmowy indywidualne oraz umieszczenie informacji na Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 350 osób.
10.	„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie używania tytoniu wśród dzieci i młodzieży, przekazywanie wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu, jak też kształtowanie postaw przeciwnych paleniu. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, młodzież: ok. 120 osób.
11.	„Profilaktyka zatruc środków zastępczymi – Dopalacze” Celem interwencji była profilaktyka w zakresie zażywania dopalaczy przez dzieci i młodzież. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, akcje profilaktyczne, rozmowy indywidualne, poradnictwo metodyczne, dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: młodzież, rodzice, opiekunowie, nauczyciele: ok. 1100 osób.
12.	„Profilaktyka wszawicy” Celem interwencji była profilaktyka wszawicy. Realizacja akcji poprzez: pogadanki, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: dzieci, rodzice, opiekunowie, nauczyciele z placówek oświatowo – wychowawczych: ok. 1050 osób.
13.	Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność” Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka, jak również zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych. Realizacja interwencji poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, rozmowy indywidualne. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej – 110 osób.
14.	„Profilaktyka zapobiegania zatruciom pokarmowym – grzybami” Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa. Realizacja interwencji poprzez: zorganizowanie wystawy

	grzybów w siedzibie PSSE w Słupsku, umieszczenie informacji na stronie internetowej, Facebooku i tablicy informacyjno – edukacyjnej PSSE dot. ww. tematyki. Dnia 10.10.2024 r. w siedzibie PSSE w Słupsku zorganizowano wystawę grzybową, którą obejrzały grupy zorganizowane z placówek przedszkolnych oraz indywidualni grzybiarze. Ponadto zorganizowano stoiska informacyjno – edukacyjne dot. ww. profilaktyki na terenie powiatu. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 280 osób.
15.	„Październik miesiąc profilaktyki raka piersi” Celem akcji była profilaktyka w zakresie chorób nowotworowych, kształtowanie nawyków samobadania piersi, pokonywanie wstydu i strachu, przekazanie informacji na temat korzystania z badań profilaktycznych. Realizacja interwencji poprzez: akcje profilaktyczne, pogadanki, prelekcje, poradnictwo, dystrybucję materiałów edukacyjnych. W miesiącu marcu Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Słupsku uczestniczyli w cyklu akcji profilaktycznych na terenie powiatu zorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Słupsku. Utworzono stoiska informacyjno – edukacyjne, przy których prowadzono rozmowy na temat profilaktyki raka piersi, czerniaka oraz o znaczeniu odżywiania w prewencji nowotworowej. Osoby zainteresowane mogły poćwiczyć samobadanie piersi na fantomie. Zachęcano do korzystania z badań profilaktycznych, w tym systematycznego wykonywania usg piersi, jak również mammografii. Ponadto chętnym osobom wykonywano pomiary tkanki tłuszczowej. Każdy mógł otrzymać materiały edukacyjne dotyczące ww. prewencji oraz z zakresu zdrowia publicznego. W placówkach oświatowych na terenie powiatu zostały również przeprowadzone pogadanki z młodzieżą dot. ww. profilaktyki. POWIAT – odbiorcy interwencji nieprogramowej: ok. 1250 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku ocenił stan bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego w 2024 r. na terenie powiatu słupskiego jako prawidłowy. Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadkach chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów prowadzona była prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie spowodował zagrożenia zdrowia publicznego. Podejmowano skuteczne działania w przypadkach pozyskania informacji o zagrożeniach w ramach prowadzonych krajowych i unijnych systemów monitorowania oraz negatywnych informacji przekazywanych przez obywateli. Analiza danych z prowadzonych monitoringów, badań elementów środowiska oraz przeprowadzonych kontroli sanitarnych i działań informacyjno-edukacyjnych wykazała, że prowadzone planowe i konsekwentne działania zapobiegawcze, naprawcze i informacyjno-edukacyjne przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego w powiecie oraz do zwiększenia świadomości i odpowiedzialności obywateli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Słupsku

Włodzimierz Sławny